

DIRECTOR,

Dra. Stefana Petrescu

CODUL DE ETICA SI INTERGRITATE
AL
INSTITUTULUI DE BIOCHIMIE AL ACADEMIEI ROMANE

Prezentul Cod de etica si integritate stabileste valorile, principiile si normele de etica si conduit profesionala pe care angajatii , partenerii si colaboratorii Institutului de Biochimie al Academiei Romane (IBAR) consint sa le respecte si aplice in activitatea desfasurata in cadrul institutului.

CAPITOLUI I

Domeniul de aplicare, obiective si principii generale

Art.1

Domeniul de aplicare

- (1) Codul de etica si integritate, reglementeaza valorile, principiile si normele de etica si conduita profesionala al personalului contractual din *Institutul de Biochimie (IBAR)*, definite în continuare **cod de etica si integritate**.
- (2) Normele de conduită profesională prevazute de prezentul **Cod de etica si integritate** sunt obligatorii și se aplică intregului personal contractual, încadrat în baza prevederilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, actualizat- indiferent de funcție, nivel ierarhic sau de durată contractului individual de munca.

Art.2

Obiective

Obiectivele prezentului **cod de etica si integritate** urmăresc să asigure creșterea calității serviciului, o bună administrare în realizarea interesului public, precum și eliminarea burocratiei și a faptelor de corupție, prin:

- reglementarea normelor de conduită etica și integritate profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului și a personalului contractual din *Institutul de Biochimie*;
- informarea publicului cu privire la conduită profesională la care este îndreptat să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcțiilor;
- crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și personalul contractual din cadrul *Institutului de Biochimie*.

Art.3

Definirea termenilor

În inteleșul prezentului cod de etica și integritate, expresiile și termenii prevăzuți la art.4 din Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice și la art.3 din Legea nr. 571/ 2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încalcări ale legii, au aceleasi semnificatii.

Integritate – politica cercetatorilor individuali, a institutiei de cercetare – dezvoltare si asociatiilor cu preocupari in domeniul cercetarii si/sau valorificarii rezultatelor stiintifice pentru respectarea demnitatii umane, a valorilor intrinseci ale stiintei, a drepturilor animalelor si mediului inconjurator;
Buna conduită – respectarea ansamblului de acte normative care reglementeaza buna practica in cercetarea stiintifica

Plagiat – insusirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obtinute, prezintandu-le drept creatie personala; violarea proprietati intelectuale prin insusirea abuziva a ideilor altel/altor persoane

Conflict de interes – situatia de incompatibilitate in care se afla o persoana care are un interes personal ce influenteaza imparitalitatea si obiectivitatea activitatilor sale in evaluarea, monitorizarea, realizarea, raportarea activitatilor de cercetare – dezvoltare si obtinera de granturi sau contracte de cercetare; interesul personal include orice avantaj pentru persoana in cauza, sotul/sotia, rude ori afini pana la gradul al patrulea inclusiv, sau pentru unitatea ori institutia de cercetare –dezvoltare din care face parte
Frauda – actiunea deliberata de confectionare, falsificare, plagiere, instruire ilicita a rezultatelor cercetarii stiintifice, sau alte procedee care se abat de la practicile acceptate de comunitatea stiintifica si care au ca scop obtinerea unui prestigiu stiintific, a unor finantari, a conducerii de proiecte sau a acceptarii rapoartelor de cercetare etc.

Confidentialitate – pastrarea secretului asupra cercetarii stiintifice aflata in desfasurare sau recent finalizate, asupra persoanei acuzata de frauda si asupra persoanei care face o alegatie.

Alegatie – invocarea unei teorii, unei pareri, unui document etc. pentru a argumenta sesizarea de frauda in cercetarea stiintifica;

Art.4

Principii generale

(1) Principiile care *guverneaza conduită profesională* a personalului contractual sunt cele prevăzute la art.3 din *Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritatile si institutiile publice*.

a) suprematia Constitutiei si a legii, principiu conform caruia personalul contractual are indatorirea de a respecta Constitutia si legile tarii;

b) *prioritatea interesului public*, principiu conform caruia personalul contractual are indatorirea de a considera interesul public mai presus decat interesul personal, in exercitarea functiei;

c) *asigurarea egalitatii* de tratament a cetatenilor in fata autoritatilor si institutiilor publice, principiu conform caruia personalul contractual are indatorirea de a aplica acelasi regim juridic in situatii identice sau similare;

d) *profesionalismul*, principiu conform caruia personalul contractual are obligatia de a indeplini atributiile de serviciu cu responsabilitate, competenta, eficienta, corectitudine si constiinciozitate;

e) *imparitalitatea*, nediscriminarea si independenta, principiu conform caruia si personalul contractual este obligat sa aiba o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura, in exercitarea functiei;

f) *integritatea morala*, principiu conform caruia personalului contractual le este interzis sa solicite sau sa accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru altii, vreun avantaj ori beneficiu in considerarea functiei pe care o detin sau sa abuzeze in vreun fel de aceasta functie;

g) *libertatea gandirii si a exprimarii*, principiu conform caruia personalul contractual poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniiile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;

h) *cinstea si corectitudinea*, principiu conform caruia in exercitarea functiei si in indeplinirea atributiilor de serviciu, personalul contractual trebuie sa fie de buna-credinta si sa actioneze pentru indeplinirea conforma a atributiilor de serviciu *Institutului de Biochimie*.

i) *deschiderea si transparenta*, principiu conform caruia activitatile desfasurate de personalul contractual in exercitarea functiei lor sunt publice si pot fi supuse monitorizarii cetatenilor.

(2) Principiile care *guverneaza protectia avertizarii in interes public* sunt urmatoarele:

- a) *principiul legalitatii*, conform caruia *Institutul de Biochimie* are obligatia de a respecta drepturile si libertatile cetatenilor, normele procedurale, libera concurenta si tratamentul egal acordat beneficiarilor serviciilor publice, potrivit legii;
 - b) *principiul suprematiei interesului public*, conform caruia, ordinea de drept, integritatea, impartialitatea si eficienta *Institutului de Biochimie* sunt ocrotite si promovate de lege;
 - c) *principiul responsabilitatii*, conform caruia orice persoana care semnaleaza încalcati ale legii este datoare sa sustina reclamatia cu date sau indicii privind fapta savarsita;
 - d) *principiul nesanctionarii abuzive*, conform caruia nu pot fi sanctionate persoanele care reclama ori sesizeaza încalcati ale legii, direct sau indirect, prin aplicarea unei sanctiuni inechitabile si mai severe pentru alte abateri disciplinare.
- În cazul avertizarii în interes public, nu sunt aplicabile normele deontologice sau profesionale de natura sa impiedice avertizarea în interes public.
- e) *principiul bunei administrari*, conform caruia *Institutul de Biochimie* este dator sa isi desfasoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în conditii de eficienta, eficacitate si economicitate a folosirii resurselor;
 - f) *principiul bunei conduite*, conform caruia este ocrotit si incurajat actul de avertizare în interes public cu privire la aspectele de integritate publica si buna administrare, cu scopul de a spori capacitatea administrativa si prestigiul *Institutului de Biochimie*.
 - g) *principiul echilibrului*, conform caruia nici o persoana nu se poate prevala de prevederile legale pentru a diminua sanctiunea administrativa sau disciplinara pentru o fapta a sa mai grava;
 - h) *principiul bunei-credinte*, conform caruia este ocrotita persoana încadrata în *Institutul de Biochimie* care a facut o sesizare, convinsa fiind de realitatea starii de fapt sau ca fapta constituie o încalcare a legii.

CAPITOLUL II

Norme generale de conduită profesională a personalului contractual

Art.5

Asigurarea unui serviciu de calitate

- (1) Normele de conduită etica si profesionala se aplica in mod obligatoriu personalului IBAR la toate nivelurile ierarhice din structura organizatorica cat si personalului detasat sau delegate in cadrul institutiei.
- (2) Personalul contractual are obligatia de a asigura un serviciu de calitate în beneficiul cetatenilor, prin participarea activa la luarea deciziilor si la transpunerea lor în practica, în scopul realizarii competențelor *Institutului de Biochimie*, în limitele atributiilor stabilite prin fisa postului.
- (3) In exercitarea functiei si a atributiilor de serviciu, personalul contractual are obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, în conditiile legii, transparenta administrativa, pentru a câștiga si a mentine încrederea publicului în integritatea, impartialitatea si eficacitatea *Institutului de Biochimie*.

Art.6

Respectarea Constitutiei si a legilor

- (1) Angajatii contractuali au obligatia ca, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia, legile tarii si sa actioneze pentru punerea în aplicare a dispozitiilor legale, în conformitate cu atributiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
- (2) Personalul contractual trebuie sa se conformeze dispozitiilor legale privind restrângerea exercitiului unor drepturi, datorata naturii functiilor contractuale detinute.

Art.7

Loialitatea fata de *Institutul de Biochimie*

(1) Personalul contractual are obligatia de a apara cu loialitate prestigiul Institutului de Biochimie, precum si de a se abtine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Personalului contractual le este interzis:

- a) sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea *Institutului de Biochimie*, cu politicile si strategiile acesteia ori cu proiectele in care Institutul este implicat.
- b) sa faca aprecieri in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care *Institutul de Biochimie* are calitatea de parte.
- c) sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;
- d) sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei contractuale, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile Institutului de Biochimie.
- e) sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului sau *Institutului de Biochimie* ;
- f) sa formulize fara temei, acuze sau reclamatii colegilor, sefilor ori subordonatilor;
- g) sa se implice in activitati care ar prejudicial imaginea Institutului

(3) Prevederile prezentului ***cod de etica si integritate*** nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului contractual de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

(4) Dezvaluirea informatiilor care nu au caracter public sau remiterea documentelor care contin asemenea informatii, la solicitarea reprezentantilor unei alte autoritati ori institutii publice este permisa numai cu acordul Directorului *Institutului de Biochimie*.

(5) La incetarea activitatii in institutie, personalul de cercetare-dezvoltare nu poate folosi rezultatele stiintifice si tehnice care au fost obtinute in cadrul unor lucrari finantate din fonduri publice, pe o durata de cel putin 5 ani, fara acordul finantatorului.

Art.8

(1) Salariatii *Institutului de Biochimie* se supun urmatoarelor prevederi:

- Activitatea de cercetare trebuie sa se desfasoare in respect față de fiinta si demnitatea umana precum si fata de suferinta animalelor, care trebuie prevenita sau redusa la minimum.
- Buna conduită in cercetare trebuie sa se desfasoare cu ocrotirea si refacerea mediului natural si a echilibrului ecologic, asigurându-se protectia acestora fata de eventualele agresiuni produse de stiinta si tehnologie.

(2) Buna conduită in cercetare exclude:

- a) ascunderea sau înlaturarea rezultatelor nedorite;
- b) confectionarea de rezultate;
- c) inlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- d) interpretarea deliberat distorsionata a rezultatelor si deformarea concluziilor;
- e) plagierea rezultatelor sau a publicațiilor altor autori;
- f) prezentarea deliberat deformata a rezultatelor altor cercetatori;
- g) neatribuirea corecta a paternitatii unei lucrari;
- h) introducerea de informatii false in solicitarile de granturi sau de finantare;
- i) nedoritura conflictelor de interes;
- j) returnarea fondurilor de cercetare;
- k) neinregistrarea si/sau nestocarea rezultatelor, precum si inregistrarea si/sau stocarea ero-nata a rezultatelor;

- l) lipsa de informare a echipei de cercetare, inaintea inceperii proiectului, cu privire la drepturi salariale, raspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetarilor, surse de finantare si asociere;
- m) lipsa de obiectivitate in evaluari si nerespectarea conditiilor de confidentialitate;
- n) publicarea sau finantarea repetata a acelorasi rezultate ca elemente de noutate stiintifica; preluarea unor cercetari anterioare sau parti din acestea si declararea lor ca fiind realizari personale actuale.

Art. 9

Liberitatea opiniilor

În îndeplinirea atributiilor de serviciu personalul contractual are obligatia de a respecta demnitatea functiei contractuale, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor *Institutului de Biochimie* de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influențati de considerente personale, iar în exprimarea opiniilor trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

Art. 10

Activitatea publică

- (1) Relatiile cu mijloacele de informare în masa se asigura de catre unul sau mai multi reprezentanti desemnati de catre Directorul *Institutului de Biochimie* prin decizie sau prin fisa postului;
- (2) Personalul contractual desemnat sa participe la activitati sau debateri publice, în calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare încredintat de *Institutului de Biochimie*;
- (3) In cazul în care nu sunt desemnati în acest sens, personalul contractual poate participa la activităti sau debateri publice, având obligatia de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al *Institutului de Biochimie*.

Art. 11

Activitatea politica

În exercitarea functiei contractuale detinute, personalului contractual le este interzis:

- a) sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) sa furnizeze sprijin logistic candidatilor la functii de demnitate publica;
- c) sa colaboreze, atât în cadrul relatiilor de serviciu, cât si în afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donatii ori sponsorizari partidelor politice;
- d) sa afiseze la avizierul unitatilor însemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora;
- e) sa faca parte din conducerea partidelor politice sau organizatiilor politice.

Art. 12

Folosirea imaginii proprii

In considerarea functiei contractuale pe care o detin, personalul contractual are obligatia de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii în actiuni publicitare pentru promovarea unei activitatii comerciale, precum si în scopuri electorale.

Art. 13

Cadrul relatiilor în exercitarea atributiilor functiei contractuale

- (1) In relatiile cu personalul din cadrul *Institutului de Biochimie*, precum si in relativa acestora cu persoanele fizice sau juridice, personalul contractual este obligat sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.
- (2) Personalul contractual are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul *Institutului de Biochimie*, precum si ale persoanelor cu care intra în legatura în

exercitarea functiei, prin:

- a) intrebuintarea unor expresii jignitoare;
- b) dezvaluirea unor aspecte ale vietii private;
- c) formularea unor sesizari sau plângeri calomnioase.

(3) Personalul contractual trebuie sa adopte o atitudine imparitala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor cetatenilor. Personalul contractual are obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a autoritatii publice, prin:

- a) promovarea unor solutii coerente, similare sau identice raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt, conform principiului tratamentului nediferentiat;
- b) eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, vîrstă, sexul sau alte aspecte.

(4) Pentru realizarea unor raporturi sociale si profesionale care sa asigure demnitatea persoanelor, eficienta activitatii, precum si cresterea calitatii serviciului, se recomanda respectarea normelor de conduita prevazute la art.13 alin.(1)- (3) si de catre celealte subiecte ale acestor raporturi.

Art. 14

Conduita in cadrul relatiilor internationale

(1) Personalul contractual care reprezinta *Institutul de Biochimie* in cadrul unor organizatii internationale, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si *Institutului de Biochimie* pe care il reprezinta.

(2) In relatiile cu reprezentantii altor state, personalului contractual ii este interzis sa exprime opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.

(3) In deplasarile in afara tarii, personalul contractual este obligat sa aiba o conduită corespunzatoare regulilor de protocol si le este interzisa incalcarea legilor si obiceiurilor tarii gazda.

Art. 15

Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Personalul contractual nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii, care le pot influenta imparitalitatea in exercitarea functiilor contractuale detinute, ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

Art. 16

Participarea la procesul de luare a deciziilor

(1) In procesul de luare a deciziilor personalul contractual are obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exerceze capacitatea de apreciere in mod fundamentat si imparcial.

(2) Personalul contractual are obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre *Institutul de Biochimie*, de catre alti salariati contractuali, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

Art. 17

Obiectivitate in evaluare

(1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor contractuale de conducere, personalul contractual are obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul contractual din subordine.

(2) Personalul contractual de conducere are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansari, promovari, transferuri, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excludand orice forma de favoritism ori discriminare.

(3) Personalul contractual de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii

neconforme cu principiile prevazute la art. 3 alin. (1) din prezentul *cod etic si de integritate*.

Art. 18

Utilizarea resurselor publice

- (1) Personalul contractual este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a Institutului de Biochimie, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionând în orice situatie ca un bun proprietar.
- (2) Personalul contractual are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinând Institutului de Biochimie numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei contractuale detinute.
- (3) Personalul contractual trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.
- (4) Personalului contractual care desfosoara activitati în interes personal le este interzis sa foloseasca timpul de lucru ori logistica al Institutului de Biochimie.

Art. 19

Limitarea participarii la achizitii, concesionari sau inchirieri

- (1) Orice angajat contractual poate achizitiona, concesiona sau închiria un bun aflat în proprietatea privata a Institutului de Biochimie, supus vânzarii (concesionării, închirierii) în conditiile legii, cu exceptia urmatoarelor cazuri:
 - a) cand a luat cunostinta, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atributiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmeaza sa fie vândute (concesionate, inchiriate);
 - b) cand a participat, în exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vânzarii (concesionarii, închirierii) bunului respectiv;
 - c) cand poate influenta operatiunile de vânzare, concesionare sau închiriere sau când a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea (concesionarea, închirierea) bunului nu au avut acces.
- (2) Personalului contractual ii sunt interzise furnizarea informatiilor referitoare la bunurile proprietate publica sau privata a Institutului de Biochimie, supuse operatiunilor de vânzare, concesionare sau închiriere, în alte conditii decât cele prevazute de lege.
- (3) Prevederile alin. (1) - (2) se aplică în mod corespunzator și în situația conflictului de interes.

Art.20

Conflictul de interes

- 1) Prin conflict de interes se intlege situația în care o persoana care exercita o functie contractuala are un interes personal de natura patrimoniala și care ar putea influenta indeplinirea cu obiectivitate a atributiilor care ii revin conform prevederilor legale;
- 2) Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interes sunt imparțialitatea, integritatea, transparenta deciziei și suprematia interesului public
- 3) Situații în care salariatul se află în conflict de interes:
 - este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice sau juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
 - participă în cadrul aceleiasi comisii constituite legal care contine salariați, sot sau rude de gradul II
 - interesele sale patrimoniale, ale sotului sau rudelor de gradul I pot influenta deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea atributiunilor funcției
- 4) Obligații pentru evitarea conflictului de interes:
 - a) să nu se angajeze direct sau indirect în relații de afaceri care ar afecta indeplinirea corecta, cinstita și cu constinciozitate a indatoririlor de serviciu
 - b) să nu se lase influențat de interese personale, ale rudelor pînă la gradul IV sau tertilor și nici de presiuni de orice fel în indeplinirea atributiilor de serviciu
 - c) să evite orice situație care implica sau poate genera antagonism între interesele IBAR și propriile

- interese, inclusive ale ruedelor pina la gradul IV, respectand prevederile legale si procedurile interne referitoare la conflictual de interes;
- d) sa se obtina de la orice conflict de interes
- 5) In cazul unui conflict de interes, salariatul este obligat sa se obtina de la rezolvarea cererii, luarea sau participarea la luarea unei decizii si va informa seful ierarhic care va decide masurile care se impun pentru asigurarea imparitalitatii;
- 6) In cazurile prevazute la alin. 3), conducerea IBAR va desemna la propunerea sefului mentionat la alin.5) un alt salariat;
- 7) Incalcarea dispozitiilor alin. 3), 4), 5) poate atrage, dupa caz, raspunderea disciplinara, contraventionala, civila sau penala, potrivit legii.

Art.21

Incompatibilitati

Salariilor IBAR le este interzisa ocuparea oricarei functii care genereaza situatii de incompatibilitate, asa cum sunt cele prevazute in Legea 161/2003 actualizata

Art.22

Frauda

- 1) Frauda - orice act ilegal caracterizat prin inselaciune, furt, delapidare, coruptie, tainuire sau abuz de incredere si care nu presupune amenintarea cu violenta sau utilizarea fortele fizice;
- 2) Fraudele sunt comise de parti sau organizatii pentru a obtine bani, proprietati sau servicii, asigurarea unor avantaje in scop personal sau institutional
- 3) Angajatul care are cunoștiința de fapte care pot prezuma o activitate ilegală, o frauda sau coruptie prejudiciabila pentru interesele IBAR este obligat să informeze conducerea institutiei sau organelle judiciare competente.

CAPITOLUL III

Reguli de comportament si conduită etică

Art.23

Cadrul relatiilor si reguli de comportament

Angajatii au obligatia:

- 1) Sa aiba un comportament civilizat, bazat pe respect reciproc, buna-credinta, corectitudine si amabilitate, drept la opinie
- 2) Sa nu aduca atingere onoarei si demnitatii colegilor si oricaror personae cu care intra in contact prin folosirea unor expresii jignitoare, dezvaluirea unor aspecte ale vietii private, sesizari sau plangeri calomnioase.
- 3) Sa adopte o atitudine imparitala, fara orice forma de discriminare bazata pe nationalitate, convingeri religioase si politice, stare materiala, varsta, sex.
- 4) Sa respecte programul de lucru stabilit prin Regulamentul de organizare si functionareal IBAR

Constituie incalcari ale principiului colegialitatii discriminarea, hartuirea de gen, sau etnica, folosirea violentei fizice sau psihice, limbajul ofensator, folosirea unor comentarii lipsite de curtoazie, sau injuste privind pregatirea profesionala, tinuta morala sau aspect din viata privata a unui coleg.

Art.24

Confidentialitate datelor si informatiilor

- 1) Personalul IBAR are obligatia de a proteja informatiile si datele considerate confidentiale legate de

angajati, parteneri, institutie si care nu sunt publice conform prevederilor legale-date personale, acte interne, baze de date ale institutiei sau partenerilor

2) Transmiterea informatiilor publice se face cu respectarea legislatiei privind furnizarea informatiilor de interes public.

CAPITOLUL IV

Coordonarea, monitorizarea si controlul aplicarii normelor de conduită profesională

Art. 25

(1) Conducerea Institutului de Biochimie coordoneaza si controleaza aplicarea normelor prevazute de **codul de etica si integritate**.

(2) Prin activitatea sa Conducerea *Institutul de Biochimie* nu poate influenta derularea procedurii disciplinare din cadrul *Institutului de Biochimie*, desfasurata în conformitate cu prevederile Legii nr. 53/2003-*Codul muncii cu modificarile si completarile ulterioare*.

(3) In baza Hotararii Biroului Prezidiului Academiei Române, nerespectarea obligatiei personalului de cercetare se pedepseste cu sanctiunea cea mai drastica prevăzută de Legea nr. 53/2003 – Codul muncii actualizat, respectiv, desfacerea disciplinara a contractului individual de muncă.

(4) Datele contradictorii, diferentele de conceptie experimentală sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării și nu constituie abateri de la buna conduită.

(5) Evaluarea din punct de vedere etic a proiectelor de cercetare-dezvoltare și inovare va cuprinde în mod obligatoriu verificarea conformității proiectelor respective cu reglementările de etica generală aplicabile, referitoare la:

- a) protecția persoanei umane:
 - utilizarea embrionilor umani, precum și a altor mostre biologice umane;
 - utilizarea datelor personale pentru banchi biologice, inclusiv banchi de gene;
 - utilizarea pentru teste clinice a persoanelor (indivizi sau populație) din următoarele categorii: persoane care nu-si pot da acordul, în special copii, femei gravide, voluntari sănătosii;
 - protecția datelor personale;
- b) protecția animalelor, inclusiv a animalelor transgenice și a primatelor nonumane;
- c) protecția mediului;
- d) reglementările de etica specifice, interne și internaționale, aplicabile pentru cercetarea respectiva și care trebuie specificate explicit prin proiect.

Art. 26

Avertizarea privind fapte de incalcare a legii

Semnalarea unor fapte de incalcare a legii de către personalul contractual, prevazute de lege ca fiind abateri disciplinare, contraventii sau infractiuni, constituie avertizare în interes public și priveste:

- a) infractiuni de coruptie, infractiuni asimilate infractiunilor de coruptie, infractiuni în legătură directă cu infractiunile de coruptie, infractiunile de fals și infractiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul;
- b) infractiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene;
- c) practici sau tratamente preferentiale ori discriminatorii în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
- d) incalcarea prevederilor privind incompatibilitatile și conflictele de interese;
- e) folosirea abuziva a resurselor materiale sau umane;
- f) partizanatul politic în exercitarea prerogativelor postului, cu excepția persoanelor alese sau numite politici;
- g) incalcare ale legii în privința accesului la informații și a transparentei decizionale;
- h) încalcarea prevederilor legale privind achizițiile publice și finanțările nerambursabile;
- i) incompetența sau neglijența în serviciu;

- j) evaluari neobiective ale personalului in procesul de recrutare, selectare, promovare, retrogradare si eliberare din functie;
- k) încalcari ale procedurilor administrative sau stabilirea unor proceduri interne cu nerespectarea legii;
- l) emiterea de acte administrative sau de alta natura care servesc interese de grup sau clientelare;
- m) administrarea defectuoasa sau frauduloasa a patrimoniului public si privat dat in administrarea *Institutului de Biochimie*;
- n) încalcarea altor dispozitii legale care impun respectarea principiului bunei administrari si cel al ocrotirii interesului public.

Art. 27

Sesizarea privind incalcarea legii sau a normelor deontologice si profesionale,

- 1) Sesizarea poate fi facuta, alternativ sau cumulativ:
 - a) sefului ierarhic al persoanei care a încalcat prevederile legale;
 - b) Consilierului de Etica care are in atributii acordarea de consigliere/asistenta cu privire la respectarea normelor de conduita prevazuta de prezentul Cod;
 - c) organelor judiciare;
 - d) organelor însarcinate cu constatarea si cercetarea conflictelor de interese si a incompatibilitatilor;
 - e) comisiilor parlamentare;
 - f) mass-media;
 - g) organizatiilor profesionale, sindicale sau patronale;
 - h) organizatiilor neguvernamentale.
- 2) Sesizarile/reclamatiile pe linie de conduit etica se fac in termen de maximum 3 luni de la data savarsirii faptei sesizate si se transmite in forma scrisa/email/personal Consilierului de etica.
- 3) Sesizarile/reclamatiile se solutioneaza in termen de 30 de zile de la data primirii de catre Consilierul de etica care va recomanda solutionarea cauzei, dupa caz, prin consigliere sau transmitere la Comisia de etica;
- 4) Comisia de etic ava solutiona cauza in termen de maximum 60 de zile de la data primirii, prin intocmirea unui raport;
- 5) In cazul unor abateri disciplinare, Comisia de etica va informa conducerea IBAR care va dispune constituirea unei Comisii disciplinare din care nu pot face parte membrii Comisiei de etica si Consilierul de etica.

Art. 28

Protectia personalului contractual

- (1) In fata comisiei de disciplina sau a altor organe similare beneficiaza de protectie dupa cum urmeaza:
 - a) avertizorii in interes public beneficiaza de prezumtia de buna credinta, pâna la proba contrara;
 - b) la cererea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a unui act de avertizare, comisiile de disciplina sau alte organisme similare din cadrul *Institutului de Biochimie* au obligatia de a invita un reprezentant al salariatilor;

Anuntul se face prin adresa cu cel putin 3 zile lucratoare înaintea sedintei, sub sanctiunea nulitatii raportului si a sanctiunii disciplinare aplicate. Comunicarea adresei se face cu semnatura de primire.
- (2) În situatia in care cel reclamat prin avertizarea in interes public este sef ierarhic, direct sau indirect, ori are atributii de control, inspectie si evaluare a avertizorului, comisia de disciplina sau alt organism similar va asigura protectia avertizorului, ascunzându-i identitatea.
- (3) În cazul avertizarilor in interes public, se vor aplica din oficiu masurile de protectie referitoare la protectia datelor de identitate a martorului protejat, prevazute la art. 12 alin. (2) lit. „a” din Legea nr. 682/2002 privind protectia martorilor.
- (4) În litigiile de munca sau in cele privitoare la raporturile de serviciu, instanta poate dispune anularea sanctiunii disciplinare sau administrative aplicate unui avertizor, daca sanctiunea a fost aplicata ca

urmare a unei avertizari în interes public, facuta cu buna-credinta.

(5) Instanta verifica proportionalitatea sanctiunii aplicate avertizorului pentru o abatere disciplinara, prin compararea cu practica sanctionarii sau cu alte cazuri similare din cadrul *Institutului de Biochimie*, pentru a înlatura posibilitatea sanctionarii ulterioare si indirecte a actelor de avertizare în interes public, protejate prin *Legea nr.571/2004 privind protectia personalului din institutiile publice si din alte unitati care semnaleaza incalcati ale legii*.

CAPITOLUL IV

Dispozitii finale

Art.29

(1) Personalul contractual din cadrul *Institutului de Biochimie* este obligat sa indeplineasca indatoririle ce le revin din exercitarea functiilor, atributiilor sau insarcinarilor incredintate de catre Directorul *Institutului de Biochimie* sau de seful ierarhic superior, cu respectarea stricta a legilor si a normelor de conduita profesionala, si sa asigure ocrotirea si realizarea drepturilor si intereselor legitime ale cetatenilor, fara sa se foloseasca de functiile, atributiile ori insarcinarile primite, pentru dobandirea pentru ele sau pentru alte persoane de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite.

Art.30

Raspunderea

(1) Incalcarea dispozitiilor prezentului cod etic si de integritate, atrage raspunderea disciplinara a personalului contractual, in conditiile legii;

(2) Persoanele desemnate de director de a cerceta incalcarea prevederilor prezentului *cod de etica si integritate* de catre personalul contractual si de a propune aplicarea sanctiunilor disciplinare, vor avea in vedere respectarea prevederilor Legii nr.53/2003, cu modificarile si completarile ulterioare;

(3) In cazurile in care faptele savarsite intrunesc elementele constitutive ale unor infractiuni, vor fi sesizate organele de urmarire penala competente, in conditiile legii;

(4) Personalul contractual raspunde potrivit legii, in cazul in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduit profesionala, aduc prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Art. 31

Asigurarea publicitatii

Pentru informarea cetatenilor se va asigura publicitatea prin afisarea pe site-ul institutiei, iar personalul contractual cu functii de decizie vor folosi toate intalnirile de lucru cu subalternii si cu persoanele din afara institutiilor pentru a promova principiile si normele prezentului *cod de etica si integritate*.

Art. 32

Intrarea in vigoare

Prezentul *cod de etica si integritate revizuit* intra in vigoare la data aprobarii in Consilul Stiintific al IBAR, respective 21.05.2021.

Art. 33

Prevererile prezentului Cod sunt completeate de prevederile din Regulamnetul de Ordine Interna, procedurile de sistem/operationale si orice acte interne conexe.

Art. 34

Pe langa prezentul Cod, o parte din salariatii Institutului de Biochimie au obligatia de a respecta si reglementarile unor coduri de conduit si/sau etica specific (interne si/sau externe) cum ar fi:

- a) Codul etic national al profesionistilor contabili;
- b) Codul deontologic al consilierilor juridici, etc.

Referinte principale

Legea nr.78/2000 privind preventirea, descoperirea si sanctionarea faptelor de coruptie, cu modificarile si completarile ulterioare;

Legea nr.682/2002 privind protectia martorilor

Legea 161/2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparentei in exercitarea demnitatilor publice, a functiilor publice si in mediul de afaceri, preventirea si sanctionarea coruptiei cu completarile ulterioare

Legea 53/2003 -Codul muncii actualizat

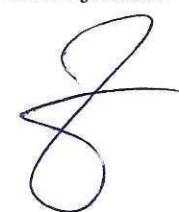
Legea nr.477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritatile si entitatile publice;

Legea nr.571/2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si din alte unitati care semnaleaza incalcarile legii.

Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

Ordinul MF nr.252/2004 pentru aprobarea Codului privind conduită etica a auditorului intern;

Nntocmit
Dr Anca Roseanu-Constantinescu
Membru Comisie de Etica si integritate

Avizat
Alexandra Zorzon
Consilier juridic